

Stanovisko kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Toporec za rok 2016

V zmysle §18f ods. 1. písm. c) zákona č. 369 /1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Toporec za rok 2016. Stanovisko som vypracoval na základe predloženého návrhu záverečného účtu obce Toporec za rok 2016.

Východiska spracovania stanoviska: - zákonnosť predloženého návrhu a metodická správnosť zostavenia návrhu záverečného účtu obce Toporec za rok 2016.

Návrh záverečného účtu obce Toporec za rok 2016 bol spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 o financovaní základných škôl a Zásadami hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Toporec schválených uznesením č. 114/2010 dňa 14.5.2010.

Podľa §16 ods. 1) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je obec povinná po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovať do záverečného účtu obce.

V §16 ods. 5) zákona o rozpočtových pravidlách je uvedené čo má obsahovať záverečný účet obce – a to najmä údaje o plnení rozpočtu v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, bilanciu aktív a pasív, prehľad o stave a vývoji dlhu, prehľad o poskytnutých dotáciách atď.

Ods. 8) zákona o rozpočtových pravidlách: O použití prebytku rozpočtu obce rozhoduje obecné zastupiteľstvo pri prerokúvaní záverečného účtu obce.

Podľa §9 ods. 2) zákona o obecnom zriadení – záverečný účet obce musí byť zverejnený spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.

Podľa §9 ods. 4) Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítorka.

Návrh záverečného účtu a rozpočtové hospodárenie obce Toporec za rok 2016 obsahuje:

1. Rozpočet obce za rok 2016
2. Rozbor plnenia príjmov za rok 2016
3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2016
4. Rozbor príjmov a výdavkov školskej jedálne za rok 2016
5. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2016
6. Tvorba a použitie prostriedkov peňažných fondov (rezervného fondu a sociálneho fondu)
7. Bilancia aktív a pasív k 31.12. 2016
8. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2016
9. Prehľad o stave bankových účtov k 31.12.2016
10. Prehľad o poskytnutých dotáciách

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2016. V priebehu roka bol rozpočet päťkrát zmenený rozpočtovými opatreniami.

Príjmy a výdavky sú uvedené v návrhu záverečného účtu obce. Bežné príjmy obce boli približne vo výške schváleného rozpočtu a kapitálové príjmy boli reálne zvýšené o dotáciu 100 000 na telocvičňu.

Celkové príjmy obce boli vo výške 1 325 681,8 EUR čo je oproti roku 2015 zvýšenie o 59 158,04 EUR. Bežné príjmy boli vyššie o 82 556,47 EUR. Oproti pôvodne schválenému rozpočtu sú celkové príjmy splnené na 85,87%. Niektoré príjmy sa nedajú vopred presne predvídať – záleží na úspešnosti podaných žiadostí a projektov. Vieme, že boli problémy s refundovaním nákladov na terénnych sociálnych pracovníkov a pracovníkov komunitného centra. V minulom roku obec na týchto zamestnancov nedostala žiadny príspevok. Tieto projekty sa začínajú znovu rozbiehať až v tomto období. Viaceré okolité obce vypísali na tieto miesta aj nové výberové konania – napríklad Rakúsy, Veľká Lomnica, Holumnica atď.

Prijaté granty a transfery sú prehľadne uvedené v návrhu záverečného účtu. Narástol nám výnos dane z príjmov poukázaných územnej samospráve – celkovo prišlo na účet obce v roku 2016: 581 673,64€. Oproti predchádzajúcemu roku je to viac o 93 126,11€. Na ostatných príjmových položkách oproti roku 2015 nie sú významné rozdiely. Napríklad na miestnych daniach a poplatkoch za TKO boli príjmy obce za rok 2016 spolu vo výške 18 721,65€, čo je oproti roku 2015 zvýšenie na 102,54%. Príjem za predané pozemky bol vo výške 532,10€.

Kapitálové výdavky za rok 2016 boli spolu vo výške 194 654,77€. Najviac finančných prostriedkov išlo na telocvičňu 145 575,35€. Všetky položky na investície sú uvedené v návrhu záverečného účtu obce. Za najväčší prínos považujem to, že sa v minulom roku začalo pracovať na dostavbe telocvične, na ktorej sa aj v súčasnosti finišuje na jej celkovom dokončení. Ale prínosom sú aj ďalšie investície – napríklad prístupové komunikácie na cintorín. Kapitálové výdavky sú dôležitá časť rozpočtu každej obce. Ak sú čo najvyššie, to znamená, že sa viac investuje do rozvoja obce.

Pre porovnanie uvádzam celkové kapitálové výdavky za posledné roky v Toporci:

2016	194 654,77
2015	238 542,54
2014	240 709,31
2013	89 413,91
2012	58 865,91

Bežné výdavky v roku 2016 boli v celkovej výške 496 538,06 EUR. Na porovnanie rok predtým boli bežné výdavky vo výške spolu 495 153,11€. Najväčšiu položku tvoria mzdy a odvody do poisťovní. Celkovo na mzdy a odvody vynaložil obecný úrad sumu 260 622,29€. V tejto sume sú zarátané napríklad aj náklady na mzdy a odvody v Materskej škole - boli vo výške 59 672,26€, školská jedáleň – 13 898,89€, opatrovateľská služba – 10 472,69€, Aktivačné centrum, Terénna sociálna práca a Komunitné centrum spolu – 69 462,02€ atď. A v tejto sume sú tiež započítané aj mzdy pracovníkov, ktoré prepláca napríklad Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, čiže časť nákladov na mzdy sa vráti vo forme dotácií a príspevkov. Komunitné centrum a TSP v minulom roku refundované neboli. Podľa Výkazu ziskov a strát boli osobné náklady v roku 2015 vo výške 270 229,62€ a v roku 2014 to bolo 267 731,88€.

Porovnanie bežného a kapitálového rozpočtu vo vybraných obciach za rok 2016:

Zdroj: internetové stránky jednotlivých obcí.

	bežné výdavky	kapitálové výdavky	pomer bežné / kapitálové
Spišská Belá	2401047	3142531	0,76
Nová Ľubovňa	787677	454730	1,73
Vrbov	334467	151000	2,22
<u>Toporec</u>	<u>496538,06</u>	<u>194654,77</u>	<u>2,55</u>
Podolíneč	874292,3	328217	2,66
Vlková	170215	54470	3,12
Malý Slavkov	382899,49	121988,16	3,14
Rakúsy	1577604	484757	3,25
Slovenská Ves	514086,91	155171,76	3,31
Bušovce	68034	20000	3,40
Ihľany	662788	152198	4,35
Kežmarok	13416175,05	2105954,96	6,37
Lendak	3144098,99	439108,16	7,16
Holumnica	250806,82	25622,54	9,79
Vyšné Ružbachy	835290	62215	13,43
Kolačkov	857644,68	38792,04	22,11

Aj keď sa nedá presne porovnávať, ako jednotlivé obce investovali, predsa len tabuľka ukazuje, kde sa investovalo viac a kde menej. Na presnejšie porovnanie by bolo potrebné sledovať vývoj za viac rokov. Každá samospráva môže byť iná, môže mať rôzne dotácie alebo úspešné projekty. Niektoré obce môžu byť investíciami zadližené, viac investovali v minulosti a dlhy im už neumožňujú viac investovať. Takže príčiny môžu byť rôzne. Ak je pomer bežné / kapitálové výdavky menší ako „1“ tak obec mala vyššie kapitálové výdavky ako bežné výdavky. Čím je tento pomer vyšší, tým menej obec v minulom roku investovala. V tabuľke je vidieť, že najviac investícií v porovnaní s bežným rozpočtom má Spišská Belá, ale aj Podhorany a najmenej sa investovalo v Kolačkove. Obec Toporec je podľa tejto tabuľky na tom relatívne dobre a investovalo sa viac, ako vo väčšine vybraných obcí.

Neobežný majetok spolu bol vo výške 3 203 530,68€ a za rok 2016 bol zvýšený o sumu 96 254,83€. Napríklad dlhodobý hmotný majetok bol začiatkom roka 2 868 779,18 a na konci 2 965 034,01€. Obec je podľa listov vlastníctva zverejnených na www.katasterportal.sk vlastníkom 60 hektárov pozemkov rôznych druhov – presne 480 977 m². V účtovníctve obce sú pozemky oceňované sumou 0,66€ za jeden meter. Rozloha sa časom mení podľa toho, či obec nejaké pozemky predá, prípadne získa do vlastníctva.

Prehľad o záväzkoch (najmä voči Štátnemu fondu rozvoja bývania), prehľad o stave bankových účtov, prehľad o poskytnutých dotáciách je uvedený v návrhu záverečného účtu.

Celkové hospodárenie obce môžeme z finančného hľadiska označiť ako dobré. Tvorba rezervného fondu za rok 2016 je navrhnutá vo výške 141 562,18€.

Zadĺženie obce.

Obec nemá voči bankám žiadne dlhy. Dlh má obec Toporec voči lízingovej spoločnosti za nákup osobného automobilu a v decembri 2017 bude splatený. Dlh voči Štátnemu fondu rozvoja bývania je vo výške 223 120,70 EUR. Tento sa nezapočítava do celkového dlhu obce na účely zisťovania zadĺžovania obce podľa §17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004. Podľa ods. 4) uvedeného zákona obec môže vstupovať len do takých záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch. Vzhľadom k tomu, že obec nemá voči bankám žiadne dlhy a hospodárenie obce bolo v roku 2016 prebytkové môžeme konštatovať veľmi dobrú finančnú situáciu obce v porovnaní s inými samosprávami. Napríklad mesto Spišská Belá má v súčasnosti úverovú zaťaženosť 39,36% (k 31.4.2017). Zákonný limit t. j. maximálna úverová zaťaženosť, ktorú obce nesmú prekročiť, je 60%. Spišská Belá má dlh hlavne za výstavbu futbalového štadióna.

Záver

V súlade s ustanovením §16 ods. 10 písmeno a) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam obecnému zastupiteľstvu v Toporci uzatvoriť návrh záverečného účtu obce Toporec za rok 2016 s výrokom:

Celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad.

V Toporci 21.6.2017

Ing. Vladimír Matfiak
Kontrolór obce Toporec